

Érkezett: 2023 DEC 12.

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Egységes javaslattervezethez készített indokolás megküldése**

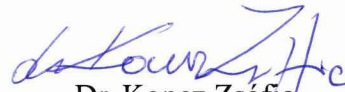
Benyújtó: **Dr. Koncz Zsófia parlamenti államtitkár**

Határozati javaslat címe, száma: **a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/6078. szám)**

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm *a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/6078. szám)* a HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetéhez készített indokolást.

Budapest, 2023. december „ .”

Tisztelettel:

Dr. Koncz Zsófia
parlamenti államtitkár

Előterjesztői indokolás
a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015.
(V. 4.) OGY határozat módosításáról
szóló .../2023. (... . . .) OGY határozathoz

Általános indokolás

A kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló, 2011. július 19-i 2011/70/Euratom tanácsi irányelv (a továbbiakban: a 2011/70/Euratom irányelv) átfogóan szabályozza a kiégett fűtőelemek (azaz a kiégett üzemanyag) és a radioaktív hulladékok kezelését, előírja az erre vonatkozó nemzeti politika, nemzeti program és nemzeti rendszer létrehozását és fenntartását, valamint az ezekkel kapcsolatos követelményrendszert.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atomtörvény) 5/B. §-a előírja, hogy az Országgyűlés a Kormány előterjesztésére nemzeti politikát fogad el. A jogszabályi és uniós kötelezettségnek eleget téve Magyarország első alkalommal 2015-ben fogadta el a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikáját (a továbbiakban: nemzeti politika). A nemzeti politikát ötévente felül kell vizsgálni. A nemzeti politika első felülvizsgálatára 2020-ban sor került, a következő felülvizsgálat 2025-ben lenne esedékes, azonban az alábbiak alapján indokolt a nemzeti politika soron kívüli felülvizsgálata.

Az Országgyűlés elfogadta a Paksi Atomerőmű további üzemidő-hosszabbítást megerősítő határozatát [a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról szóló 56/2022. (XII. 8.) OGY határozat], tudomásul véve a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai további üzemidő-hosszabbítását, ami az ország energiaszuverenitási, klímavédelmi és ellátásbiztonsági céljait szolgálja. A további üzemidő-hosszabbítás előkészítése, valamint egyes létesítmények üzemidő-hosszabbítása hatással van a létesítmény üzemeltetési időtávjára, ezért szükséges azokat a nemzeti politikába beépíteni. 2022-ben a 2011/70/Euratom irányelv 14. cikke alapján megtörtént a nemzeti program nemzetközi szakértői felülvizsgálata, amelynek keretében a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség szakértői csoportja vizsgálta hazánk radioaktív hulladékkezelési és kiégett fűtőelem kezelési gyakorlatát. A szakértői vizsgálat megállapította, hogy Magyarország átfogó, kiterjedt és jól működő rendszert dolgozott ki és működtet a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos és hatékony kezelésének fenntartására és annak továbbfejlesztésére. A nemzeti politika, mint a 2011/70/Euratom irányelv végrehajtását szolgáló dokumentum, utal a nemzetközi ellenőrzésre. További fejlemény, hogy az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) engedélyt adott a Paks II. Atomerőmű Zrt. részére a paksi telephelyen létesítendő 5. és 6. atomerőművi blokkok létesítésére. Át kell vezetni továbbá a nemzeti politikában, hogy az OAH 2022. január 1-től önálló szabályozó szerv, kiegészítve a jogállására vonatkozó rendelkezésekkel, valamint az OAH jogalkotási feladataival.

Részletes indokolás

1-3., 1. melléklet

A nemzeti politika módosításában a Paks II. projekt megvalósítása mellett megjelenik a Paksi Atomerőmű további üzemidő-hosszabbítása, mint jelentős körülmény. A nemzeti politika

hangsúlyozottabban emeli ki a felsőoktatás és szakképzés szerepét a folyamatos szakember-utánpótlás kérdésében, valamint a sugárvédelmi képzések fejlesztését. Tartalmazza az OAH jogállás változása miatt szükséges módosításokat (jogállásra, jogalkotási hatáskörre vonatkozó kérdések). Emellett a kormányzati szerkezetátalakításra tekintettel pontosítja, hogy mely minisztereknek van feladata az Atomtörvény alapján az atomenergia alkalmazása területén.

A nemzeti politika tartalmazza a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. feladatait, amelyeket pontosít és kiegészít a nagyon kis aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló tároló létesítésének előkészítésével, megvalósítását követően a működtetésével, őrzésével, majdani lezárásával. Emellett egyértelműsíti a telephely kiválasztásával, vizsgálatával és értékelésével kapcsolatos feladatokat.

A nemzeti politika kiegészül a nagyon kis aktivitású hulladékokra vonatkozó feladattal.

A nemzeti politika nukleáris létesítmények üzemeltetésének időtávlata című pontja módosításának legfőbb elemei:

- a) A Paksi Atomerőmű esetén a további üzemidő-hosszabbítás megjelenítése.
- b) Az Oktatóreaktor a 2027-ben megvalósuló időszakos biztonsági felülvizsgálatra készül, üzemeltetésével legalább 2037-ig számolni lehet.
- c) A Kutatóreaktor üzemidő hosszabbítása folyamatban van. Üzemidő-hosszabbítás esetén leszerelésével a 2030-as évtized első felében kell számolni.
- d) A paksi telephelyen létesülő két új atomerőművi blokk 2030-ban kezdheti meg üzemelését 60 éves tervezett üzemidővel, így a blokkok leállítására előreláthatóan a 2090-es évek elején kerül sor.

A nyilvánosság biztosítása a radioaktív hulladék és a kiegészített üzemanyag kezelésének folyamatában című alcím a helyben élő lakosság, valamint az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulások konstruktív együttműködése mellett megerősíti az információs technológiák széles körű elterjedése okán a létesítmények közvetlen környezetén túlmutató regionális, illetve országos programok fontosságát is.